

משחק "פסח מצה ומרור"

<http://www.agadeta-games.com/board/>

פסוק \ ציטוט \ הסבר	שלישיה
רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: כָּל שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח, לֹא יֵצֵא יָדָי חוֹבְתוֹ, וְאֵלּוּ הֵן: פֶּסַח, מִצָּה, וּמְרֹר [הגדה של פסח]	פסח, מצה, מרור
וְהָיָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא ה' אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל צְבֹאתָם [שמות יב, נא]	פסח, בני ישראל, מצרים
רמז מן התורה הוא לשלוש סאין (מידת נפח) שאמר אברהם לשרה לעשות מהם עוגות לאורחים (המלאכים שבאו לבקר את אברהם) ואותו זמן פסח היה [רב שרירא גאון]	מצה, מצה, מצה
זִכָּר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלָּל. כֵּן עָשָׂה הַלֵּל בְּזִמְנֵי שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם: הָיָה כּוֹרֵךְ מִצָּה וּמְרֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד, לְקָיָם מֵהַ שְׁנֵאמַר: עַל מִצּוֹת וּמְרָרִים יֵאָכְלוּ: [הגדה של פסח]	מרור, מצה, כורך
נוטלים את הידיים לפני כרפס (סימן 'ורחץ') ולפני אכילת מצה (סימן 'רחצה') [הגדה של פסח]	כרפס, מצה, נטילת ידיים
וַיַּעֲשׂוּ כֵן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' וַיִּרְם בַּמָּטָה וַיַּךְ אֶת הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיָּאֵר לְעֵינֵי פְרַעֲהוּ וּלְעֵינֵי עַבְדָּיו וַיִּהְפְּכוּ כָּל הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיָּאֵר לְדָם [שמות ז, כ]	מים, יאור, דם
וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אָמַר אֶל אַהֲרֹן נֹטֵה אֶת יָדְךָ בְּמַטְּךָ עַל הַנְּהָרֹת עַל הַיָּאֲרִים וְעַל הָאֲגָמִים וְהֵעַל אֶת הַצְּפָרְדְּעִים עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם [שמות ח, א]	אהרן, מטה, יאור
גם לפי המדרש אהרן הכה את היאור ולא משה, כי לא הכה משה היאור, כי הגין עליו	
וַיָּבֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל פְּרַעֲהוּ וַיַּעֲשׂוּ כֵן כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' וַיִּשְׁלַךְ אַהֲרֹן אֶת מָטָהוּ לְפָנָי פְּרַעֲהוּ וּלְפָנָי עַבְדָּיו וַיְהִי לְתַנִּין [שמות ז, י]	אהרן, מטה, תנין
וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אָמַר אֶל אַהֲרֹן קַח מַטְּךָ וְנֹטֵה יָדְךָ עַל מִימֵי מִצְרַיִם עַל נְהָרֹתָם עַל יָאֲרֵיהֶם וְעַל אֲגָמֵיהֶם וְעַל כָּל מְקוֹה מִימֵיהֶם וַיְהִי דָם וְהָיָה דָם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבְעַצְמֵי וּבְאֲבָנֵי [שמות ח, א]	אהרן, מטה, דם
וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אָמַר אֶל אַהֲרֹן נֹטֵה אֶת יָדְךָ בְּמַטְּךָ עַל הַנְּהָרֹת עַל הַיָּאֲרִים וְעַל הָאֲגָמִים וְהֵעַל אֶת הַצְּפָרְדְּעִים עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיִּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ עַל מִימֵי מִצְרַיִם וַתַּעַל הַצְּפָרְדֵּעַ וַתִּכַּס אֶת אֶרֶץ מִצְרַיִם [שמות ח, א]	אהרן, מטה, צפרדע
חכם מה הוא אוֹמֵר? מֵה הַעֲדוֹת וְהַחֲקִים וְהַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם? וְאֵף אֶתָּה אָמַר לוֹ כֹּהֲלוֹת הַפֶּסַח: אִין מִפְּטִירִין אַחַר הַפֶּסַח אֲפִיקוֹמֵן [הגדה של פסח]	4 בנים, חכם, אפיקומן
מֵה נִשְׁתַּנָּה הַלֵּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת? שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חֲמִץ וּמִצָּה, הַלֵּילָה הַזֶּה - כָּלוּ מִצָּה! [הגדה של פסח]	4 קושיות, חמץ, מצה
בסימן 'יחץ' בוצעים את המצה האמצעית לשתיים ומצפינים את החצי הגדול לאפיקומן. בסימן 'צפון' מוצאים את האפיקומן ואוכלים ממנו כזית [הגדה של פסח]	יחץ, צפון, אפיקומן
אחים	משה, אהרן, מרים
וְעַתָּה לָכֵה וְאַשְׁלַחְךָ אֶל פְּרַעֲהוּ וְהוֹצֵא אֶת עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם [שמות ג, י]	משה, בני ישראל, מצרים
וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מֵה תִצְעַק אֵלַי דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ: וְאַתָּה הָרַם אֶת מַטְּךָ וְנֹטֵה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם וּבִקְעָהוּ וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה [שמות יד, טו]	משה, בני ישראל, ים
וַיַּעֲבְדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרְךָ [שמות א, יג]	פרעה, בני ישראל, מצרים
בהגדה של פסח יש 4 בנים, שואלים 4 קושיות ושותים 4 כוסות: בסימן 'קדש', בסוף סימן 'מגיד', בסוף סימן 'ברך' ובסוף סימן 'הלל'	4 בנים, 4 קושיות, 4 כוסות
קבעו חכמים 4 כוסות של ליל פסח. אמר רב הונא בשם ר' בנייה כנגד 4 גאולות שנאמרו במצרים והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי [מדרש רבה בראשית פרק ח]	4 כוסות, 4 לשונות הגאולה, 4 כוסות של פרעה

<p>לִכְן אָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה', וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבֹלֹת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מִעַבְדֹתֵיכֶם וְגֵאלְתִּי אֶתְכֶם בְּזְרוּעַ נְטוּיָהּ וּבְשִׁפְטִים גְּדֹלִים: וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם לִי לְעָם, וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וַיִּדְעֹתֶם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבֹלֹת מִצְרַיִם [שְׁמוֹת ו, ו]</p> <p>'וכוס פרעה בידי', 'ואסחט אותם אל כוס פרעה', 'ואתן את הכוס על כף פרעה', 'ונתת כוס פרעה בידו' [בראשית, פרשת וישב]</p> <p>וכוס פְרָעָה בְיָדִי. מכאן קבעו חכמים 4 כוסות של ליל פסח [מדרש רבה בראשית פרק ח]</p>	
<p>אלו עֶשֶׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם, וְאֵלוּ הֵן: דָּם, צְפָרְדֵּעַ, כְּנִים, עֲרוֹב, דְּבַר, שְׁחִין, בְּרַד, אֲרָבָה, חֲשֵׁךְ, מַכַּת בְּכוֹרוֹת. רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סְמָנִים: דְּצַךְ עֲדֹשׁ בְּאַחַב [הגדה של פסח]</p>	<p>דם, צפרדע, כנים</p>
<p>" "</p>	<p>ערוב, דבר, שחין</p>
<p>" "</p>	<p>ברד, ארבה, חושך</p>
<p>וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אָמַר אֶל אַהֲרֹן נְטֵה אֶת מַטְּךָ וְהָךְ אֶת עַפְרַת הָאָרֶץ וְהָיָה לְכֹנֶם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם [שְׁמוֹת ח, יב]</p>	<p>אהרן, מטה, כנים</p>
<p>3 מצות כנגד אברהם יצחק ויעקב</p>	<p>אברהם, יצחק, יעקב</p>
<p>3 מצות כנגד כהן, לוי, ישראל</p>	<p>כהן, לוי, ישראל</p>
<p>וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מֵה תִּצְעַק אֵלַי דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ: וְאַתָּה הָרַם אֶת מַטְּךָ וְנָטָה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם וּבִקְעֵהוּ וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּתּוֹךְ הַיָּם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי [שְׁמוֹת יד, טו]</p>	<p>משה, מטה, ים</p>
<p>וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל פְּרָעָה וַיַּעֲשׂוּ כֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' וַיִּשְׁלַךְ אַהֲרֹן אֶת מַטְהוֹ לִפְנֵי פְרָעָה וּלְפָנָיו עָבְדוּ וַיְהִי לַתַּנִּין [שְׁמוֹת ז, י]</p>	<p>משה, אהרן, מטה</p>
<p>וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבַּע הַשָּׁבִיעַ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פִּקְדוֹת יִפְקְדוּ אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהִעֲלִיתֶם אֶת-עֲצָמוֹתַי מֵזֶה אֶתְכֶם:</p>	<p>משה, יוסף, מצרים</p>
<p>וַיִּקָּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף:</p>	<p>יוסף, פרעה, מצרים</p>
<p>וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פְּתָרְנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׁרְגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם: בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פְרָעָה אֶת רֹאשׁוֹ וְהִשְׁיבָה עַל כַּנּוֹ וְנָתַתְּ כוֹס פְּרָעָה בְיָדוֹ כַּמְשֻׁפֵּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מִשְׁקֵהוּ:</p>	<p>יוסף, 4 כוסות של פרעה, פרעה</p>
<p>"כוסו של אליהו הנביא" - כוס חמישית הנמזגת בעת שמוזגים את הכוס הרביעית, אלא שבמקום לשתותה מניחים אותה כמות שהיא על אדן החלון או בפתח הדלת, על בסיס האגדה בדבר אליהו הנביא העובר בין בתי ישראל בליל פסח</p>	<p>אליהו הנביא, פסח, 4 כוסות</p>
<p>משה ואהרון הם נינים של לוי (קשר משפחתי)</p>	<p>משה, אהרון, לוי</p>
<p>וַיִּקְחוּ אֶת פִּיחַ הַכֹּבֶשֶׂן וַיַּעֲמְדוּ לִפְנֵי פְרָעָה וַיִּזְרַק אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשְּׁמַיְמָה וַיְהִי שְׁחִין אֲבַעֲבַעַת פֶּרַח בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה [שְׁמוֹת ט, י]</p>	<p>משה, שחין, פרעה</p>
<p>הם המדברים אל פרעה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הוּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן [שְׁמוֹת ו, כז]</p>	<p>משה, אהרון, פרעה</p>
<p>דָּבַר וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי ה' הֲנִי עֲלֶיךָ פְרָעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם הַתַּנִּים הַגְּדוֹל הַרְבִּץ בַּתּוֹךְ יָאֲרִיו אֲשֶׁר אָמַר לִי יָאֲרִי וְאֲנִי עֲשִׂיתִנִּי [יחזקאל כט, ג]</p>	<p>פרעה, יאור, תנין</p>